

STUDIEDAG OVER FUIVEN EN FUIFBELEID

Van wet tot praktijk in de gemeente

Je komt tenen en vingers te kort om alle fuifregels te tellen. Hoe vertalen al die regels zich in de gemeentelijke praktijk? Wat is de bevoegdheid van de gemeente en hoe 'regel' je het feestgebeuren op een goede manier?

1. Regelgeving

De regelgeving staat in de nieuwe Gemeentewet en het Vlaamse gemeentedecreet.

DE NIEUWE GEMEENTEWET

Titel II - Bevoegdheden

Hoofdstuk I - Bevoegdheden van de gemeenteraad

Art. [119.] , Art. 119bis. , Art. 119ter.

Hoofdstuk II - Bevoegdheden van burgemeester en schepenen

Art. [130.] , Art. 130bis.

Hoofdstuk III - Bevoegdheden van de burgemeester

Art. [133.] , Art. 133bis.

Art. [134.] , Art. 134ter. , Art. 134quater.

Hoofdstuk IV - Bevoegdheden van de gemeente in het algemeen

Art. 135.

GEMEENTEDECREET (22.12.2006)

De bevoegdheden van de gemeenteraad

Art. 42 en Art. 43

De bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen

Art. 57

De bevoegdheden van de burgemeester

Art. 64 en Art. 66

2. de 10 regels van de FEESTKUNDE

1. Regels zijn maar nodig als alle andere initiatieven en inspanningen gefaald hebben of niet geleid hebben tot het gewenste resultaat.

Regels hebben de bedoeling om iets meer gesmeerd te laten verlopen. Alleen zullen regels op zich niet voldoende garantie kunnen bieden voor een feilloos verloop van het feest. Als aan de basisvoorwaarde van 'Goede organisatie' niet voldaan wordt dan kunnen regels wel belangrijker worden.

2. Zorg dat regels net niet zorgen voor ontregeling.

Dit is een valkuil waar menig regelgever in trapt. Zelfs in gemeenten met een feestloket, waarbij het de hoofddoelstelling is administratieve ontlasting van de verenigingen, vrijwilligers, inwoners, ... ontstaan soms initiatieven om alles nog meer te regelen.

Voorbeeld: het erkennen van private tuinfeestjes (lees: bbq's) als muziekactiviteiten.

Reden: Tuinfeestjes kunnen zorgen voor burenhinder.

Oplossing: Dus we gaan het regelen via de Vlarem.

Resultaat: Hierdoor kan de organisator wettelijk meer lawaai maken.

Vraag: Was er aanvankelijk wel een ernstig probleem?

Gevolg: Extra administratieve last voor burger en ambtenaar. En het probleem in de buurt wordt wellicht groter.

Enkel een samenleving met een laag emotioneel intelligentiecoëfficiënt heeft nood aan dit soort regels. Als alle netwerken verstoord zijn, als burens geen contact meer met mekaar hebben dan zijn er regels en rechtbanken nodig om conflicten te beslechten.

Ander voorbeeld is het binnenhuisreglement van een jeugdhuis: concrete case

Het grote gevaar van regels is dat ze gemaakt worden om problemen die zich eerder eenmalig en ad-hoc voordoen wil aanpakken. Je hebt m.a.w. geen algemene regels nodig om op specifieke gevallen te reageren.

Daarboven moet men er goed over nadenken of men met die regels het gewenste effect kan bereiken bij de gewenste 'doelgroep'.

Je moet op zoek gaan naar een evenwicht tussen algemene maatregelen en tijdelijke maatregelen. De voorkeur gaat meestal uit naar maatregelen die tijdelijk in het leven geroepen worden om op te treden bij concrete problemen.

De Raad van State vreest dat er niet-bedoelde slachtoffers zullen zijn van een algemene reglementering en wijst erop dat je met algemene reglementering teveel bevoegdheden afneemt van de gemeenteraad. Je moet zoveel mogelijk vermijden dat de gemeenteraad niet meer moet oordelen over individuele gevallen.

De Raad van State is sterk gekant tegen algemene politieverordeningen, men is wel voor tijdelijk geldende maatregelen. Een gemeente moet dus steeds kunnen aantonen dat de overlast uitsluitend met die genomen maatregel kan worden bestreden. De Raad van State oordeelde in het verleden meermaals dat er een redelijk verband moet zijn tussen de genomen maatregelen en het onheil dat de burgemeester wil tegengaan. Maatregelen moeten dus steeds proportioneel zijn.

Een vraag die men zich daarbij ook steeds moet stellen, is: kan elke organisator alle regels wel toepassen? Je hebt immers een groot onderscheid tussen organisatoren (zie ook verder): je hebt organisatoren met veel ervaringen en competenties en je hebt er met weinig. Als je sommige gemeentelijke regels leest, dan kan een kleine organisatie zelfs geen fuif meer organiseren. Je hebt niet alleen enorm veel volk nodig, je moet bovendien politietaken overnemen en je moet de competenties hebben om op de juiste manier op te treden.

3. Zorg ervoor dat de regels een masserend effect hebben.

Burgers zijn eerder geneigd zich naar iets te schikken als ze er een persoonlijk voordeel uithalen. De regel wordt dan als minder hinderlijk ervaren.

Bijvoorbeeld: uitleendienst gratis materiaal, ondersteuning door feestloket, subsidies, gemeente zorgt voor verzekering, fuifbussen, ...

4. Schoenmaker blijf bij je leest

Gemeenten hebben soms de reflex, vaak vanuit de allerbeste bedoeling, om verplichtingen op te leggen over materies die niets te maken hebben met gemeentelijke bevoegdheden.

Gemeenten zijn bijvoorbeeld geen buitendienst van Sabam of van andere instanties of belangengroepen. Als men de organisator wil beschermen dan is dat nobel maar kan dat ook op andere manieren.

Sommige gemeenten verbieden organisatoren min 16-jarigen toe te laten of raden aan om min 16-jarigen te weigeren op alle fuiven.

Een ander voorbeeld is het thema verzekeringen. Op aanraden van de gemeente zijn organisatoren soms zelfs dubbel verzekerd en gelijktijdig weer niet verzekerd voor andere grote risico's.

Nog een voorbeeld: het komt soms voor dat individuele politiemensen de organisator bedreigen met 'We gaan je fuif stil leggen' of 'Je gaat volgend jaar geen toestemming meer krijgen'. Het is bijzonder vervelend voor een politiechef als die zich openlijk moet komen verontschuldigen tijdens een vorming voor organisatoren omdat enkele agenten hun boekje te buiten zijn gegaan.

5. Responsabiliseer de organisator

Ga ervan uit dat bij vele organisatoren er veel ervaring en kennis aanwezig is, soms meer dan bij de ambtenaar op het feestloket of de vrijetijdsdienst.

De keuze die een organisator maakt, kan dan soms ook beter zijn dan de keuzes die de gemeente maakt.

Bijvoorbeeld bij het inzetten van externe portiers blijkt vaak dat deze niet altijd weten hoe ze moeten omgaan met specifieke doelgroepen. De lokale organisator heeft die competentie misschien wel. Het is niet omdat je ervaring hebt met persoonscontrole bij Rock Werchter of Pukkelpop dat je kan omgaan met grote groepen allochtone jongeren.

Een organisator heeft er bovendien ook geen enkel belang bij dat enkel het eigen feest lukt en dat het fout afloopt bij andere organisatoren. Zo komt op termijn het feestklimaat ter plaatse flink onder druk te staan waardoor ze uiteindelijk zelf ook hiervan het slachtoffer worden.

Voorbeeld: *In mijn eigen gemeente zijn er vanuit de geschiedenis twee grote organisatoren van grote tentfeesten: een zwakke groep en een sterke groep. De schepenen van Jeugd vroeg nu aan de sterke groep om de zwakke groep vanuit hun deskundigheid volgende jaar te ondersteunen.*

6. Bekijk het feest niet enkel vanuit de omgeving, maar ook vanuit de organisator

Er zijn zeker en vast gemeenschappelijke bekommernissen.

Vanuit de gemeente en politie wil men vooral feesten die geen of weinig overlast bezorgen in de omgeving.

Niet alleen de omwonenden maar ook de organisator zelf kan slachtoffer worden van een gebrek aan maatregelen:

Voorbeeld: problemen ten gevolge van alcoholmisbruik, gehoorschade, slecht imago, ...

7. Maak een onderscheid tussen de organisatoren.

Wettelijk? Gelijkheidsbeginsel?

Gemeenten doen dit vaak nu reeds. Dit gebeurt dan meestal op basis van het aantal te verwachten bezoekers: groot of mega, middelgroot, klein. Dit is dus een onderscheid enkel op basis van 'prognoses'. Of dit de enige goede parameter is, is twijfelachtig.

Maak ook een onderscheid in 'organisator'.

- De ervaren organisator die jaarlijks zijn feest organiseert met als doelstelling de kas te spijzen om een jaarwerking te realiseren of een bepaalde muziekgenre aan bod te laten komen.
- De onervaren en dus occasionele organisator: klasfuij, 100-dagenfuij, 18-jarigenfeesten, ... bedoeling is vooral feesten, iets vieren.
- De commerciële organisator en de feesten voor de eigen portemonnee.

Voor de eerste soort activiteit is er meestal veel begrip in de omgeving. Omwille van verbondenheid met de lokale gemeenschap ook al is er misschien veel overlast (lawaai, parkeerproblemen). Overlast heeft ook te maken met perceptie van de omwonenden. Zij ervaren deze overlast misschien niet als overlast omdat ze zich betrokken voelen.

De tweede groep heeft vooral begeleiding nodig, dit zal meestal gebeuren vanuit de jeugddienst. Van gedragenheid is hier minder sprake. De risicofactor is hier ook redelijk hoog omwille van het feit dat de organisator een occasionele organisator is.

De derde groep heeft duidelijk een commerciële inslag.

Het kan een bedrijf zijn of een lucratieve activiteit van enkele gasten. De kans op verstoring lokaal feest- en fuijgebeuren is reëel.

Vlarem biedt hier een stevige poot om op te treden. De uitzonderingen op de geluidsnormen kunnen enkel omwille van 'bijzondere gelegenheid'. Deze zijn hier bijna steeds afwezig.

Het Hof van Cassatie oordeelt in haar arrest van 31 mei 2001 bovendien dat elkeen die een fuij organiseert over een milieuvergunning klasse 2 moet beschikken (als de zaal groter is dan 100m²). Indien er geen vergunning is, moet de burgemeester niet alleen de fuij laten stilleggen, maar ook de zaal laten sluiten.

Voorbeeld: van een bedrijfsfeest mag je makkelijker verwachten dat men een parking buiten het centrum gebruikt en een buspendel inlegt.

8. Er zijn reeds veel regels die wellicht voldoende zijn als instrument: durf ze ook op een correcte manier gebruiken.

Voorbeelden

- *Federaal: KB van 24/02/77 m.b.t. elektronisch versterkte muziek, Art. 562 van het Strafwetboek m.b.t. verstoring nachtrust.*
- *Vlaams: Vlarem en milieuvergunningplicht*
- *Gemeente zelf: eventueel sluitingsuur, reglement m.b.t. brandveiligheid,...*

Een voorbeeld van oneigenlijk gebruik van de regels is de bevoegdheid die de gemeenten hebben vanuit het resthoofdstuk van Vlarem. Hierdoor kunnen ze uitzonderingen toestaan op de geluidsnormen van het KB van 24/02/77. Er zijn gemeenten die systematisch weigeren om een uitzondering te geven op die geluidsnormen waardoor in feite geen enkele openluchtactiviteit met muziek nog kan plaatsvinden. Terwijl men net door gebruik te maken van deze regel ervoor kan zorgen dat er minder overlast is in de buurt.

9. Hou rekening met een ontwijkings- of vermijdingsgedrag

Als regels als discriminerend of betuttelend worden ervaren en hierdoor niet voldoende gedragen zijn dan is de kans groot dat de organisator het feest aan de controle van de overheid zal proberen te onttrekken. Gefeest wordt er dan kleinschaliger in eigen lokalen, in een leegstaande fabriekshal of letterlijk ondergronds (bijvoorbeeld in de Mergelgrotten in de buurt van Maastricht). Als het resultaat van regels is dat men minder zicht krijgt op de risico's en de politie niet op de hoogte is gebracht op voorhand, dan kan men zich wel vragen beginnen stellen.

Ander **voorbeeld:** een bepaalde gemeente verbood de verkoop van wijn tijdens fuiven, ook al is hiervoor geen wettelijk kader. Eens dat jongeren hiervan op de hoogte waren, nam het gebruik van zelf meegebrachte 'sterke dranken' sterk toe.

10. Word meester in de feestkunde

Een meester in de feestkunde is als een jongleur en slaagt erin vlot met de opgesomde 9 regels te spelen.

Jos Meers
 Consulting - verzekeringen -projecten
 Formaat Jeugdhuiswerk Vlaanderen vzw
 Tel. 011 25 47 95
 Email: jos.meers@formaat.be
www.formaat.be